

مام جەلال نەشتەرگەرئىكى دەست لەرزىوہ!

خەتاب سابىر

17-07-2004

زۆر لەو دەنگ و پەنگانە پىرم كە دەلەين ، سەردەمى زمانى مۆدىرنە و كاتى پەخنەى توندوتىژ نىيە . ھەندىك لەو نووسەر و سىياسەتمەدارانە ، پەخنەگرتن لە سىياسىيەكانى كوردستان و دەسلەلاتى سىياسىيە ، بە شىوہىيەكى توند بە كارئىكى ئازاوەگىرئىيە و فەوزەوى وينا دەكەن ، ئەمانە يان نانىان لە رۆنى حىزىدەيە ، يان دەستەمۆكراون ، يان ترسنۆك و ھەلپەرستەن . باشە سەركردەكانى كورد ، گەورەترين سوكاىيەتى بە خوئىنى ئەو سەدان ھەزار كوردەوہ دەكەن . كە بوون بەقوربانئى لە پىناوى ئازادئىيە و سەربەخوئىيدا ، ھىشتا ھەر دەبى ئاوبىرئى سىياسەت و دىپلۇماسىيەت و زىرەكىيە و لىھاتوويى .

مام جەلال ، ئەگەر دلسۆزى يەكئىتى نىشتىمانئىيە كوردستان بووايە ، نەك دلسۆزى خەباتى دوورودرئىژى كورد ، بەو شىوہ نەزانئىيە و لاموبالائىيەوہ ناھات بەرى رەنجى خەباتى گەلى كورد بكات بە سىنىيەك پاقلوہ و بىكاتە بەردەم ژەنرالەكانى تورك و سەرۆك وەزىرانى تورك (پەجەب ئۆردوغان) . ئاخىر مام جەلال چ كارەيە و كئ ئەم مافەى پىدا كە كەركوك بكات بەھاوشىوہى برۆكسل . مام جەلال كئىيە ئەو مافە دەدات بەخۆى ، بەناوى ھەموو گەلى كوردستانەوہ بانگئىھىشتى تۆرانئىيەكان دەكات بۆ كەركوك ، ئەو مەدئا و راگەياندەنە كوئىرەى يەكئىتى نىشتىمانئىيە كوردستان بۆچى بۆتە كەرەى شەربەت و ھىچ نايبستئى ، كە واقىيە سىياسىيە كوردستان ئاوەژوو دەكاتەوہ ، چەند رۆژ لەمەوہەر گوتئى ، ئەدھەم تورك دەمير سەرۆكى وەفدى توركيا كەلەسەر بانگئىھىشتى مام جەلال ھاتبوو ، نا رادەيەكى باش راستئىيەكانى روونكر دەوہ و كە لە تىروانئىيەكانى مام جەلالەوہ نزيك بوو ، بەلام چونكە پەتى درۆ لە ئەستورائىيدا دەپچرئى ، ھەر سئ رۆژ دواتر بەناچارى راگەياندەنى يەكئىتى ، روونكر دەوہەكەى وەزارەتى دەرەوہى توركياى وەكو خۆى بلاوكر دەوہ كە دەلئى نىگەرانئىيەكى زۆر ھەيە سەبارەت بە گۆرئىنى ديمۆگرافىيەى شارى كەركوك ... تاكەى راگەياندەنى يەكئىتى راستئىيەكان ئاوەژوو دەكاتەوہ . ئەوہ بۆچى كەسئىك لە يەكئىتئىدا راناپەرئىت و بە مەدئاكەى بلئى كاتئى غازئى ئەلئاوەر ھات بۆكەركوك و لەپىشنىيازەكەى رۆژبەيانئى تورە دەبئى ، بەناردەنەوہى عەرەبە ھاوردەكان ، بۆ ئەو راستئىيەى شارەدەوہ باسى نەكرد ، بە پىچەوانەوہ درۆى بەدەمئى ئەلئاوەرە كرد و سەردانەكەى بە قازانجى كوردەكان باسكرد .

ھەندئى نووسەرى حىزبئىيە و ھەلپەرست بە وپئىتە ئەمە دەخوئىننەوہ ، كاتئى دەلئىم ھىچ كەسئى نە لە ناو يەكئىتئىدا و نە لەدەرەوہى يەكئىتئىدا ، تەنانەت لە ناو حىزبئىيە بەعسىشدا ئەوہندەى مام جەلال ساتمەى بەيەكئىتى نەكرىوہو ئەوہندەى ئەو يەكئىتى نەداوہ بە دارو بەرددا و ئەوہندەى ئەو خوئىنى لە جەستەى يەكئىتى نەچۆراندوہو پىشكەوتوترين كادەرەكانى نەكرىوہتە قورگى ئاشئى ھەواو ھەوہسەوہ . مام جەلال بووہتە پىشەى ، ھەمىشە خەرىكى بەھار ھىنانە ناوقەدە لە كوردستاندا ، وەلى كە دەچئىتە دەرەوہ ئىتر جورئەت بئت لەم پئاوہدا نامئىنى ، لەھەمبەر ئىران و توركياو سورئادا زۆر خۆى

بەكەساسى نىشان دەدات و ھەمىشەش فەلتەى سىياسىي زۆر قورس دەدات بەدەستەو ھەنەيارەكانى دەيقۆزەنەو.

مام جەلال مېژوويەكى دوورو درېژى ھەيە لە قەيرانە سىياسىي و سەربازىيەكاندا... تەنانەت مەسعود بارزانىش لە نووسىنەكانىدا لەسەر شۆرشى ئەيلول بە (ئازاترەين سەركردە مەيدانىيەكانى) لە قەلەم دەدات... لە سەرەتاي شەستەكاندا ئازايەتى و مەيداندارىي مام جەلال لە گەرميان و بازيان و سورداش و چەمى پەزانداندا بوو بوو بەئەفسانە و وپردى سەر زمانى ھەموو گەلى كوردستان... لە پووبەرووبوونەى سوپاي عىراقىدا. لە ناوچەكانى دەربەندى بازيان و لوتك دا ، دارىك ناونرا بە ناوى دارەكەى مام جەلالەو، ئەم دارە سىمبۆلى ئازايەتى و ليوەشاوويى ئەو سەركردە تىكۆشەرەيە كە سەرەتاي شەستەكانى لە تانكەكانى حكومەتى عىراق بە دۆزەخ كەردبوو. پياويك نەفەسىكى درېژى ھەبوو و ھەمىشە گەشبين بوو لە پابردووى سەردەمى شاخدا، دواترەيش لەدوای ئەنفال لە سەر سنوور ، يەكە لە سەركردەكانى يەكيتى لە قاسمە رەش گالتهى بەمام جەلال كەردبوو ، گوتبووى سى سالى رەبەقە تۆ دەللى حكومەتى عىراقىي دەروخينين، دەپرۆ بۆ خۆت بەتەنيا بيروخينە. مام جەلال بەپىكەننەو گوتبووى بۆ كۆى دەروا ھەر دەپروخينين. مەبەستم لەم قەسەيە تەنھا ئىرادە بلىدىي مام جەلال بوو لە پابردوودا، بەلام ناكۆى زرك تاسەر زرك بىت، ھەر دەبى بىي بە گوندۆرە و سەرەنجاميش دەتەپىت، ئەگەر لەكاتى خۆيدا بەكارنەھينى.

مام جەلال سەركردەيەكى خاراو و سىياسىيەكى بەجىرە بوو لە پۆژگارى خۆيدا، ئەم پياو ھەم خەسەلەتە شۆرشيگىرپىيانەى كالبووتەو. ئەم وەرچەرخانەش زياتر لەو شوينەو سەرچاو دەگرى ، كە مام جەلال دەيەوئ وەكو سىياسىيەكى مەسوم حوكمى ميرنەيشنيك بكات ، ھەمىشەش بەپىي ئارەزوو و ھەزى خۆى گۆترە بە سىياسەت بكات... مام جەلال خۆى لەھەموو يەكيتى و لەھەموو كوردستانيش پى ژيرتر و پى سىياسىي ترە، ھەرليرەشەوويە نەزەواتى تايبەتى ئەم پياو سوكانى خەباتەكەى خۆيشى بەرەو كەندەلان دەبات. ئىستا پرسيارەكە ليرەدايە، ئەگەر بپيارە مام جەلال نەشتەرگەرى بكات لەسەر مېشكى كوردستان ، كە بپيارە كەركوك بىت ، ئەوا بەدلتىيايەو توشى شەلەل دەبين، چۆن دلى ھات ئورشەلەيمى كوردستان بكاتە برۆكسل و سالىك عەرەب و سالىك توركمان عەنتەرى كەركوك بن، ئەم نەشتەرگەرە كە دەستى دەلەرزى لە ئاست توركيادا چۆن دەكرى جىي متمانەى خەلك بىت ، كاتىك لە ژوورىكى داخراودا لە گەل توركي قەسەدەكات!، كۆ ئەوى كەرد بەو پياو كە بەئارەزووى خۆى توركي بختە ناو كيشەكانى كەركوكەو. مام جەلال ھىشتا بە بۆچوونە كۆنەكانى ماويەو قەسە لەسەر دنياى ديموكراسى و مافى مرۆف دەكات. چۆن برۆكسلەك كە لای كەم نزيكەى 150 سال تاقىكردنەو ديموكراسى ھەيە ، بە عىراقى عروبو دەشوبھينى كە دوينى ھەناسەى ئازادىيەكى نيوئەناچلى ھەلمژيوە لە ھەموو ژياندا . بىركردنەو بىرەى توركمانى و تەربىكارەكانت چۆن كەرد بە ھۆلەنداىي و فەرنسايەكانى برۆكسل كە پىكەو دەژين .

لەناوچەكانى يەكيتىدا ، وینەيەكى مام جەلال زۆر شانازىي پيو دەكرى كە لەناو مەجلىسى حوكمى پيشوودا بە نەخشەو نووسراوى سەردەمى عوسمانىيەكانەو داكۆكى لە كەركوك كەردوو. بەلام ئەم داكۆكىكردنە وەكو ھەواى سەرى وايە و ھەر زوو دپتەو سەر مەعدەنى ئەسلى خۆى و لەبەردەم

میدیاکانی تورکی و عەرەبیدا دەکەوتتەو ئەو ئاوەژووکردنەو قسەکانی پێشتری خۆی. کاتیکیش مام جەلال دەلی هیوادارم کەس موزایەدە لەسەر یەکییتی نیشتمانی کوردستان نەکات، ریکۆپەوان مەبەستی لە پارتییە کە راستەوخۆ و ناراستەوخۆ هەلەو فەلتەکانی مام جەلال دەقۆزیتەو بۆ بەرژەوهندی سیاسی خۆی. ناکرێ بە مام جەلال بلێین ، باشە ئەو نەدە راگەیانندی بێ سەرۆبەر مەدە و با نەیارەکانی یەکییتی سوودی لێ وەرنەگرن ، چونکە ئەو خۆی لەهەموو کەس پێ سیاسی ترو زانترە . بیریۆکراتییەتی مام جەلال گەشتوو بە پادەیهک ، ئەندامانی سەرکردایەتی و مەکتەبی سیاسییەکی دین بەدزییەو و بەناوی خوازاووە لە سایتە کوردییەکاندا داخی دلی خۆیان دەکەنەو ، هەرەو کە چەند رۆژ لە مەو بەر لە کوردستان پۆستدا رویدا. من نازانم ئەو نامەییە سەرکردەیهکی یەکییتی تا چەند راستە!، یان لایەنی تری لەپشتەو یە، یان بە مەبەستی ئاژاوە و مەبەستی گلاوی سیاسی دروستکراو بە دەم سەرکردەیهکی یەکییتیەو.. بەلام یەک راستی تر هەیه کە ئەویش ئەو یە.. ئەو یە لەسەر مام گوتراو و گۆشەیهکی کەم بوو لە عەزەمەتخوازی مام جەلال لەناو یەکییتیاد وواتریش یەکییتی دەیان ئۆرگانی فەرمی هەیه دەیتوانی ئەو نامەیه بەدرو بخاتەو ئەگەر وانییە .

با بیینەو سەر نەشتەرگەرییەکی مام جەلال کە کەرکۆکی وینا کردوو بە نەشتەرگەری میشک ، ئەگەر بە وریاییەو نەکرێ ئەوا تووشی شە لەمان دەکات و تیا دەچین!.. مام جەلال ئەو بە توندرویی قەومی و ئیستیفزازی دەزانی کە کەرکۆک بە شیکە لە کوردستان و هیچ ساتوسەو دایەکی نابێ لەسەر بکری. ئەو لەکە یەو مام جەلال ئورشە لیمی کوردستانی ئاوا بە ئاسانی کردە سەر قەرەوێلە ی نەشتەرگەری و کۆمەلێ دکتۆری تۆرانی و دکتۆری نەشتەرگەری عەرەبی هیناوتە سەر میشکی ئورشە لیمەکی!! و بە ئارەزووی خۆیان خەریکی چەقۆکارین تیایدا!.. مام جەلال چۆن ئەو مافە ی بەخۆیدا کە بەتەنیا و بە بێ گەڕانەو بۆ رای گەلی کوردستان بریاری داوەتکردنی تورکەکان بدات ، تەنانەت لای کەم بە بێ گەڕانەو بۆ پەرلەمانە ئیفلجەکیان کە بە یەکییتی و پارتی چەندین جارە خوینی پەرلەمانیان گۆریو. بەلێ وەکو مام جەلال دەلی مەسەلە ی کەرکۆک هەلە هەلناگرێ، بەلام ئایا هیچ کەس بە ئەندازە ی مام جەلال و مەسعود بارزانی هەلەیان کردوو لە سەر مەسەلە ی کەرکۆک. هیچ کەس بە ئەندازە ی ئەو دوو پیاو مەسومە! هەلەیان کردوو دەرەق بە قوربانیا ی خەلکی کوردستان!.

بارگرتییەکانی ئیوان یەکییتی و پارتی لەم دواییەدا ، شتیکی ئاساییە و بەرەو هەلبژاردنیکی چارەنووسسازە بۆ هەردوو حیزب کە پیایدا دەگوزەری، مام جەلال هەلە ی سیاسی دەکات و مەسعود بارزانی کەلکی لێوە دەگرێ. ئەمە تائیرە شتیکی زۆر رۆتینە لە مەودای شەری پلورالیزم و دیموکراسیدا. بەلام سەیرە کە لێرەدایە بۆ یە کجاریش مام جەلال و یەکییتی نالین ئەو راگەیانندنەمان باش نەبوو ، هەمیشە هەر خەریکی پینەو پەرۆ کردنی راگەیانندنە خراپەکانی مام جەلالن و سەرئەنجامیش بە منەتەو بە خەلکی دەفرۆشنەو. مەسعود بارزانی ئەگەر لە ناشارەزاییشیەو بەیت کە کەمتر دەوێ و کەمترین راگەیانندن دەدات، بەلام ئەمە ی بە خێرو بەرەکەت بۆ گەراوەتەو .. پسپۆرەکانی دەوری بارزانی باش دەزانن ، هەلبژاردن لە پێشەو یە، بۆ یە دەیانەوێ شەقامی کوردی بخەنە ژێر ئەو کەشەو کە سیاسەتی پارتی و بارزانی بۆ ئەمرو کوردستان گونجاوتر و کاراترو

حەكىمانەترە ، نەك سىياسەتەكانى مام جەلال كە مانگى چەندىن جار دەگۆرئ. بارزانى و پارتنى چەندىن مانگە قسەكانىيان و راگەياندەكانىيان تەنھا بۆ خەلكى كوردستانەو دەيانەوئ بازار بۆ پارتنى پەيدابكەن، بە پيچەوانەو مام جەلاليش ھەر خەرىكى دلدانەوئى توركەكان و بەرەى توركمانى و عەرەبەكانى ناو ھەرەمى دەسلەتى عىراق و دەولەتە ناوچەبىيەكان وتەنانەت ئەمريكاشە .

پيويستە ئەوئەش بگوتري كە پارتنى زۆر نامەسئولانە لە ناوچەكانى كەركوک و خانەقیندا ھەلسوكەوت دەكات ، ئامادەبە بۆ شكاندنى يەكئىتى ھەموو كاريك بكات لە ھاوپەيمانىتيكردن لەگەل توركمان و عەرەبەكاندا و تەنانەت ھاوپەيمانىتي سيخورپيش لەگەل ئەمريكادا ، ھەرەكو ئەوئى ھەفتەبەك لەمەوبەر لە خانەقین كرى دژى يەكئىتى بەچوونە سەربارەگاكانى يەكئىتى لەلايەن ئەمريكاو . مەسەلەكەش ئەوئى پارتنى شيت و ھار بوو كە لەكەركوک و خانەقیندا جەماوئى نىبە و دەبەوئ پۆتى يەكئىتى بەم شيوەبە بشكئىنئ. بۆ ئەوئى لەبابەتەكە دەرنەچم من زۆر بەقەناعەتەو دەلئيم و پيم وايە ئەگەر يەكئىتى فرىاي مام جەلال نەكەون و ئەو تاكەرەويبەى خويان باسى دەكەن لئى نەسەندنەو ئەوا يەكئىتى بەرەو تيکشاندنىكى زۆر گەرە دەروات لە ھەلئىژاردنى داھاتوودا . ئەو چۆن سەرگردايەتئى كردنىكە ، رۆژنامەبەك لە قەلاچوالان چاوپيەكتەوتنىكت لەگەلدا بكات شتيك بلئى ، ھەمان رۆژنامە لە توركيا چاوپيەكتەوتنت لەگەلدا بكات و ھەمان پرسىارت لئى بكات شتيكى تر بلئى. ئايا مام جەلال لە توركيا دەترسى ، يان بەرژەوئەندى تايبەتى لە پشت ئەو راگەياندەنە خراپانەوئىبەتى ، يان شتى تر ، ئەو دەبئ گەلى كوردستان بەگشتى و ريكخستەكانى يەكئىتى بەتايبەتى لئى بپيچنەوئ ، پيويستيشە مام جەلال خوى لەخوى بپرسئ ئەوئە خەتاي خەلك نىبە موزايە دەكات بەسەر يەكئىتيەوئ ، ئەوئە خەتاي خويەتى كە بيانوو دەدات بە موزايەدەكەران! ، ئەو ھەموو كۆرۆ كۆبوونەوانەى مام جەلاليش لەگەل راگەياندن و ريكخستەكاندا نيشانەى شكستى سەفەرەكەى مام جەلال بوو بۆ توركيا و دەبەوئى لە ناوخوى كوردستاندا پاساوى بداتەوئ و ھىچى تر .